

تأثیر کارگاه های پرورش ماهیان قزل آلا بر کیفیت فیزیکی و شیمیایی آب رودخانه سبزکوه

علی عابدینی، احمد قانع

پست الکترونیکی مسئول مقاله: aabedinim@yahoo.com

حوزه آبریز سبز کوه در شمال و شمال شرقی حوزه کارون میانی در استان چهارمحال و بختیاری قرار گرفته است. منطقه مطالعاتی حدود ۳۰ کیلومتر از مسیر رودخانه سبزکوه از نزدیکی روستای چهارطاق تا رودرود می باشد. نمونه برداری آبدر طول سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ در طی ۸ دور نمونه برداری از ۱۶ ایستگاه تعیین شده شامل ۷ ایستگاه در مسیر رودخانه و ۹ ایستگاه در خروجی کارگاه های پرورش ماهی انجام شد. جهت اندازه گیری عوامل فیزیکی و شیمیایی آب از روش کاراستاندارد برای آزمایش آب ارائه شده توسط انجمن بهداشت عمومی آمریکا (Clesceri, 2005 et al) استفاده شد. تجزیه و تحلیل آماری داده ها با استفاده از نرم افزار spss .ver13 و مقایسه میانگین داده های آنالیز شیمیایی آب با استفاده از آنالیز واریانس یکطرفه ANOVA در سطح ۹۵ درصد اطمینان انجام شد. از مقایسه مقادیر داده های فیزیکی و شیمیایی اندازه گیری شده در رودخانه سبز کوه با مراجع استاندارد می توان به این نتیجه رسید که در حال حاضر مقادیر این پارامترها در حد بحرانی نیست. اما روند افزایشی غلظت بعضی عوامل (نظیر نیتريت، فسفر و نیتروژن کل و BOD و COD) از بالادست رودخانه به پایین دست و همچنین افزایش غلظت این عوامل در پساب کارگاه ها نسبت به آب ورودی ها نگرانکننده است. این نگرانی هنگامی بیشتر می شود که هر سال شاهد افزایش بی ضابطه تعداد و سطح کارگاه های پرورش ماهیدر حاشیه رودخانه و بخصوص در بستر رودخانه سبز کوه هستیم. به نظر می رسد قبل از احداث کارگاه های جدید و حتی در مورد بعضی کارگاه های احداث شده بایستی اصول فنی احداث کارگاه و روش های نوین جلوگیری از پرت غذایی اعمال و رعایت گردد و از احداث کارگاه در بستر رودخانه جدا " جلوگیری شود تا کیفیت آب رودخانه در حد مطلوب نگه داشته شود و حیاط طبیعی این بوم سازگان آبی برای سالیان دراز حفظ گردد. در این خصوص احداث کانال فرعی جهت آبیگری کارگاه ها از آب رودخانه و احداث حوضچه های ترسیب در خروجی کارگاه ها و تصفیه موثر پساب (مخصوصا مواد معلقالی) کارگاه ها به روش های متداول توصیه می گردد.

کلمات کلیدی: رودخانه سبز کوه، کیفیت آب، پساب، قزل آلا